

Haukiveden Kalatalousalue
Alaharjuntie 14
58900 Rantasalmi

10.03.2026

LAUSUNTO

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntö VN/4037/2026.

ASIA: Lausunto Valtioneuvoston asetustalonnoksesta eräiksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla 2026-2031.

Haukiveden kalatalousalueen hallitus on perehtynyt asiaan ja lausuu asetustalonnoksesta seuraavaa:

MMM asetti 2019 laajapohjaisen työryhmän laatimaan mietinnön kalastuksen ja norpansuojelun yhteensovittamiseksi Saimaalla. Työryhmä on huolellisesti ja monipuolisesti perehtynyt kalastuksen ja norpansuojelun tämänhetkiseen tilaan. Nyt esillä oleva asetustalonnos on MMM:n asettaman Saimaannorppa ja kalastustyöryhmän linjausten mukainen.

Nykyisillä rajoitustoimilla norppakanta on kasvanut 2000-luvulla 240 yksilöstä yli 530 yksilöön. Kaikki norpansuojelulle asetetut tavoitteet on saavutettu useita vuosia etuajassa. Suojelutoimia voidaan siis pitää erittäin hyvin onnistuneina. Suojelun onnistumisen edellytyksenä on ollut paikallisten asukkaiden ja vesialueen omistajien sitoutuminen suojelutoimille, vaikka rajoitustoimenpiteet ovat heikentäneet kalastusmahdollisuuksia, rantarakentamista ja vesillä liikkumista.

Haukiveden kalatalousalue suhtautuu myönteisesti esitettyyn asetustalonnokseen. Asetuksessa on huomioitu norppakannan kasvu, tehtyjen suojelutoimenpiteiden vaikutukset ja kalastuksesta saatu tutkimustieto. Kalatalousalueen hallitus pitää tärkeänä huomioida jatkossakin vesialueenomistajien ja paikallisten asukkaiden yhteistyö viranomaisien ja tutkimuksen kanssa. Vapaaehtoistyö kalastuksenvalvonnassa ja -ohjauksessa, tiedottamisessa ja norpan synnytys- ja poikasvaiheen turvaamistoimenpiteissä tulee säilyttää, jotta saimaannorpan suojelu ja kalastus voidaan turvata jatkossakin.

Kalastusrajoitusalueen laajentaminen tulee perustua vapaaehtoiisiin sopimuksiin. Asetusalueen vesialueenomistajien sitoutuminen suojelutoimenpiteisiin edistää yhteistyötä ja vähentää rajoitusten haittavaikutuksia alueella. Nykyiselläänkin voimassa olevat kalastusrajoitukset kattavat jo aukottomasti merkittävimmän norpan esiintymis- ja lisääntymisalueet Saimaalla.

Norppakannan kasvaessa yli strategian tavoitteen, pitää olla myös valmius harkita kalastusrajoitusten lieventämistä. Muikkuverkkojen pyyntiajan muutos on toimenpide, jossa kalastusmahdollisuuksia parannetaan ja verkkojen ankkurointivelvoite on tutkimuksin osoitettu tarpeettomaksi rajoitustoimenpiteeksi.

Kalatalousalue kannattaa esitystä, jossa tarpeettomat rajoitukset poistetaan tai lievennetään haittavaikutuksia kalastukselle norppakannan kasvaessa.

Kalastusrajoituksista osakaskunnille maksettavan korvauksen taso tulee säilyttää ennallaan. Asetusluonnoksessa ei ollut merkittävää muutosta rajoituksien haittavaikutuksille.

Kaupallisille kalastajille saalismenetykset ja norppaturvallisten pyydysten erityiskustannukset tulee korvata täysimääräisesti. Lisääntyvän norppakannan haittavaikutuksia kaupalliselle kalastukselle tulee tutkia ja poikkeusluvin ennaltaehkäistä, jotta todelliset taloudelliset haitat voidaan todeta ja kaupallisen kalastuksen toimintaedellytykset säilyttää.

Rantasalmella 10.03.2026

Haukiveden kalatalousalueen puolesta

Henna Majuri
Toiminnanjohtaja